

Beslissing van de Raad voor de Journalistiek

over de klacht van

Kinderdagverblijven Ons Peuterhuisje

tegen

VTM Nieuws

Met een mail van 14 februari 2023 dient mevrouw Sylvie Verbraeken, verantwoordelijke van Kinderdagverblijven Ons Peuterhuisje VZW, een klacht in tegen VTM Nieuws. Aanleiding is een reportage van 13 februari 2023 over de hardhandige aanpak van kinderen in een crèche. Hoofdredacteur Bert Heyrman van VTM Nieuws antwoordt met een brief van 31 maart, waarop Sylvie Verbraeken reageert met een mail van 11 april 2023.

De Raad voor de Journalistiek heeft op vraag van beide partijen een uitspraak gedaan op basis van de stukken, zonder een hoorzitting te houden.

DE FEITEN

De klacht gaat over beelden in de hoofdpunten bij het begin van de nieuwsuitzending. De beelden tonen een stuk van de gevel, de deur en de naamplaat van kinderdagverblijf Ons Peuterhuisje in Zwijndrecht, terwijl het nieuwsanker in de voice-over spreekt over een crèche in Balegem, waar de politie een meldpunt opent voor ouders die vrezen dat hun kind mishandeld is. De reportage in de uitzending gaat over wantoestanden in een kinderdagverblijf in Balegem.

DE STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

KLAAGSTER zegt dat VTM Nieuws twee keer op korte tijd dezelfde fout maakte. Het gebruikte twee keer archiefbeelden van Ons Peuterhuisje in een context waar het kinderdagverblijf niets mee te maken heeft, waardoor de crèche in een negatief daglicht kwam te staan.

De reportage van 13 februari 2023 gaat over de hardhandige aanpak van kinderen in een crèche in Balegem. Toch was de naam van Ons Peuterhuisje duidelijk te lezen op de videobeelden. Dat leidt tot imagoschade. Door het foute gebruik van de beelden moet Ons Peuterhuisje proberen om het vertrouwen van de ouders terug te winnen. Klaagster nam contact op met VTM, dat de beelden online weghaalde, maar op het moment van het indienen van de klacht konden ze wel nog herbekeken worden op VTM GO.

Negen maanden eerder, op 24 mei 2022, zaten dezelfde archiefbeelden in een reportage over gevarencrèches. Daarbij werd Ons Peuterhuisje ten onrechte gelinkt aan gevarencrèches, met begrijpelijke twijfel en wantrouwen van de ouders tot gevolg. Ook toen contacteerde klaagster VTM, dat de fout na lang aandringen daags nadien rechtzette. Maar deze eerdere klacht hielp duidelijk niet om zorgvuldiger met de beelden van Ons Peuterhuisje om te springen.

VTM NIEUWS zegt dat het de beelden in de gegeven context niet had mogen tonen en dat het maatregelen genomen heeft om dit in de toekomst te voorkomen.

Het staat buiten kijf dat de bewuste archiefbeelden niet hadden mogen getoond worden ter illustratie van een nieuwsfeit waarmee kinderdagverblijf Het Peuterhuisje niets te maken heeft. Het gaat om een menselijke en ongewilde fout waarvoor de redactie nogmaals haar excuses aanbiedt.

De redactie heeft drie zaken gedaan die ze kon doen. De presentator heeft aan het einde van de nieuwsuitzending een rechtzetting en excuses uitgesproken. De beelden van Ons Peuterhuisje zijn definitief verwijderd uit het archief van VTM Nieuws. En de richtlijnen die ervoor moeten zorgen dat steeds het juiste beeldmateriaal wordt gebruikt, zijn in herinnering gebracht bij de eindredactie, de productieploeg en de ondersteunende medewerkers van VTM Nieuws. VTM Nieuws stelt alles in het werk om dergelijke spijtige vergissingen in de toekomst te vermijden.

BESLISSING

VTM Nieuws heeft in de headlines archiefbeelden van Kinderdagverblijf Ons Peuterhuisje gebruikt voor de aankondiging van een reportage over mogelijke wantoestanden in een andere crèche, waarmee Ons Peuterhuisje niets te maken heeft. Daarmee suggereert VTM Nieuws dat de wantoestanden plaatsvonden in Ons Peuterhuisje, wat niet waarheidsgetrouw is en ongegronde verdachtmakingen en beschuldigingen inhoudt ten aanzien van het kinderdagverblijf. Dat strookt niet met artikel 1 en 25 van de Code. Bovendien is dit een klein jaar eerder met dezelfde beelden ook al eens gebeurd. VTM Nieuws heeft de fout twee keer loyaal rechtgezet: de tweede keer aan het einde van de uitzending, de eerste keer in de uitzending van de dag nadien. Dat neemt echter het initiële, herhaalde foutieve gebruik van de beelden van Ons Peuterhuisje niet weg.

Om die redenen is de Raad voor de Journalistiek van oordeel:

De klacht is gegrond.

Brussel, 1 juni 2023